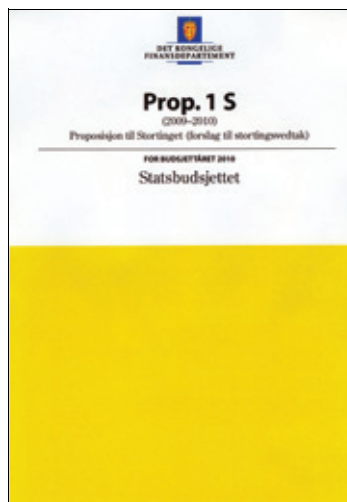

Nullvekst i statsbudsjettet

Forslaget til statsbudsjett for 2010, lagt frem 13. oktober viser, i likhet med Soria Moria II, at regjeringen ikke har tenkt å ta et større offentlig ansvar for tannhelsefeltet i denne omgang. En økning fra 66 til 70,5 millioner kroner fra 2009 til 2010, er for nullvest i regne. Dette vil også si at den bebudete gratis tannkontrollen for de over 75 som regjeringen har tenkt å innføre i løpet av denne stortingsperioden, ikke er tenkt gjennomført kommende budsjettperiode.

Lite om tannhelse i Soria Moria II

Den politiske plattformen for den nye flertallsregjeringen utgått av Arbeider-

partiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet ble lagt frem 7. oktober. Den bebuder ingen omfattende tannhelsereform i denne omgang.

Valgløftene fra partiene før Stortingsvalget gikk ut på at SV lover at ingen skal betale mer enn 2 500 kroner i året hos tannlege, Ap lover også et tak på utgiftene, men har ikke konkretisert hvor lavt det skal ligge. Sp ønsker på sikt at utgiftene skal komme inn under frikortordningen. Ap vil i tillegg gi gratis undersøkelse til alle over 75 år og gratis behandling for alle som deltar i Navs kvalifiseringsprogram, samt gratis tannlege i Den offentlige tannhelsetjenesten for unge under 21. Det siste lover også Sp. SV lover gratis tannbehandling for alle under 23.

Resultatet av forhandlingene mellom de tre partiene er at det slås fast at det offentlige gradvis skal ta et større ansvar på tannhelsefeltet. Ulike modeller utredes med sikte på å etablere et tak på den enkeltes utgifter til 'nødvendig tannbehandling'. Eldre over 75 år får gratis tannbehandling, mens det ikke gis nye løfter overfor ungdom.

Ordlyden i erklæringen er slik: «Regjeringen vil sikre tilgjengeligheten til tannhelsetjenester og følge opp stortingsmeldingen om framtidens tannhelsetjenester, St meld. nr. 35 (2006–2007). Vi har som mål at det offentlige gradvis skal ta et større ansvar på tannhelsefeltet, og utrede ulike modeller med sikte på at det etableres et tak på hvor mye den enkelte selv skal dekke av utgifter til nødvendig tannbehandling. Vi vil innføre gratis tannhelsekontroll for eldre over 75 år.»

Helseforskjeller i Norden

Internasjonale studier viser store helseforskjeller i de nordiske landene, selv om vi har velferdsmodeller som skal sikre alle en noenlunde lik levestandard. Ett kjennetegn ved de nordiske land er blant annet at det er en relativt jevn inntektsfordeling, sammenlignet med andre land. Samtidig er det et prinsipp at det skal være likestilling

FOTO: SCANPIX

mellom kjønnene, og det er høy yrkesdeltakelse blant kvinner. Velferdsordningene er universelle og alle har rettigheter og plikter i Folketrygden, mens velferdsstaten sikrer at den enkelte får helsetjenester.

I følge økonomisk teori skal en slik modell gi en mer lik helse i befolkningen enn andre modeller. Likevel påvirker flere studier store ulikheter i dødelighet og sykkelighet i de nordiske landene, omtrent som gjennomsnittet for andre land, skriver forskning.no.

Vokser i Sverige

Den norske tannlegen Gard Lauvsnes, som står bak Colosseumklinikken som ble etablert i Norge for 15 år siden, og senere i Danmark, har nå kjøpt 17 privatklinikker i Sverige. De skal gjøres om til syv store klinikker i Trelleborg, Malmö, Helsingborg, Mölndal, Göteborg, Uddevalla og Halmstad. Den sistnevnte blir den største, med 1 000 kvadratmeter.

Colosseumklinikken har hittil ansatt 30 tannleger, ti spesialister og ti tannpleiere i Sverige. De som selger klinikken sin til Colosseumklinikken blir ofte ansatt, men det er ikke mulig for dem å bli deleiere i selskapet, skriver den svenske Tandläkartidningen.

Vil ha etisk handel

Legeforeningen ber myndighetene sørge for at offentlige anskaffelser av medisinsk utstyr underlegges krav om etisk handel, skriver Tidsskrift for den norske legeforening.

Med etisk handel menes at man tar samfunnsansvar i vid forstand og iverretar menneskerettigheter, arbeidstakerrettigheter, utvikling og miljø i forbindelse med innkjøp.

En rekke produkter som brukes i helsetjenesten produseres i såkalte lavinntektsland. Men den rike del av verden er ofte ikke klar over dette fordi kvalitetskontroll, pakking og distribusjon av produktene foregår i Europa og USA. Det svenske SwedWatch avslørte i 2007 menneskerettighetsbrudd for pakistanske og indiske arbeidere som produserer klær, tekstiler og kirurgiske instrumenter som blir brukt i svensk helsetjeneste. Den britiske legeforeningen har også rettet søkelyset mot barnearbeid, helse og sikkerhet.

– Å stille etiske krav handler om å skape forbedringer over tid, sier Magne Paulsrud i Initiativ for etisk handel (IEH), og legger til: Boikott av produsenter er ofte en dårlig løsning, fordi å si opp kontrakter kan føre til nedleggelse og enda dårligere forhold. Man bør heller prøve å bidra til å bedre arbeidsforholdene for arbeidere fremfor å gå til boikott, som bør være siste utvei og bare brukes unntaksvis.

– Helsevesenet har et særlig ansvar og kan ikke være likegyldige til hva slags forhold arbeidstakere som produserer medisinsk utstyr arbeider under. Innkjøpere til helsesektoren, enten det gjelder helseforetak, kommuner, eller private helsetjenestetilbydere må underlegges krav om etisk handel, sier Torunn Janbu, president i Legeforeningen, til tidsskriftet.

Kripos advarer mot tyveri

FOTO: SCANPIX

Tannlegetyver herjer Europa, heter det i en overskrift i TV2-nyhetene i begynnelsen av oktober. De melder at tannlegeutstyr er blitt et yndet mål for mobile ransligaer og at Kripos advarer mot at en ny forbrytertrend også kommer hit.

En egen gruppe i Kripos som spesialiserer seg på såkalte mobile ransbander tror at ran av tannlegekontorer vil bre seg til Norge.

– Vi ser at grove tyverier fra tannklinikker, hvor man stjeler avansert teknisk utstyr, er en trend fra Europa, sier leder i taktisk etterforskningsavdeling i Kripos Atle Roll-Mathiesen til TV 2, og legger til: – Det koster om lag én million kroner å utstyre et moderne tannlegekontor. De er ofte usikret og utstyret er lett omsettelig i Sør- og Øst-Europa.

I Norge er det så langt kun dokumentert to slike ran i Norge, men Kripos går likevel ut med en advarsel til bransjen.

– Vi har ikke fått dette til Norge ennå, men vi advarer mot at det skal komme. Derfor er det viktig at man tenker forebyggende.

Vinningskriminalitet utført av såkalte mobile bander i Norge har for øvrig doblet seg siden i fjor. I sommer og høst har en rekke gullsmedbutikker vært utsatt for såkalte sjokkran av Øst-Europeiske bander.

Rekordstort jubileumslandsmøte

Tannlegene gikk mann av huse for å delta på NTFs landsmøte på Lillestrøm 15.- 17. oktober, og med det feiringen av Tannlegeforeningens 125 års jubileum, skriver NTFs nettsted. Over 2 500 deltakere fra hele tannhelseteamet var forhåndspåmeldt. Og til den store jubileumsfesten i Operaen 15. oktober var det 1 060 påmeldte gjester.

Når det gjelder fagprogrammet er det fortsatt de klinisk rettede forelesningene som trekker flest tannleger: ising i tenner og visdomstenner, tannskader i fronten og ikke minst endodontibehandling live trakk fulle hus henholdsvis torsdag, fredag og lørdag.

Jubileumsrevyen fredag ettermiddag trakk også stinn brakke, med 1 041 forhåndspåmeldte landsmøtedeltakere.

PÅ NETT

Nytt om legemidler

Oppdatert informasjon om både nye og etablerte legemidler finner en enkelt på Statens legemiddelverks hjemmesider, i publikasjonen «Nytt om legemidler» på www.legemiddelverket.no. Her tar de opp problemstillinger som har betydning for legemiddelbruk, både omtale og anmeldelse av medisiner, i tillegg til rapportering av nye og allerede kjente bivirkninger.

Legemiddelverkets anmeldelser forsøker å gi nøktern, produsentnøytral informasjon om legemidler, som en motvekt til legemiddelindustriens. Her kan en finne hvilke nyheter som representerer store fremskritt, og hvilke som ikke tilfører noe nytt.

I en ny søkebase kan en finne alt stoff relatert til enten et handelsnavn eller et virkestoff.

Alle saker i «Nytt om legemidler» publiseres også i Tidsskrift for Den norske legeforening, på adressen www.tidsskriftet.no.